

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ | DEMOCRITUS
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ | UNIVERSITY
ΘΡΑΚΗΣ | OF THRACE

ΚΩΔΙΚΑΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΑΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

ΚΟΜΟΤΗΝΗ 2020

Άρθρο 1

Γενικές Διατάξεις-Βασικές Αρχές Δεοντολογίας

1.1. Προοίμιο-Σκοπιμότητα

1. Θεμελιώδης αποστολή κάθε Πανεπιστημιακού Ιδρύματος είναι η παραγωγή και η ανάπτυξη της γνώσης, η διάδοσή της στους νέους επιστήμονες, αλλά και στη κοινωνία ευρύτερα, καθώς και η επίτευξη του, κατά το δυνατόν, υψηλότερου βαθμού εκπαιδευτικής και ερευνητικής αριστείας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Για την εκπλήρωση της ανωτέρω αποστολής, απαιτείται ένα σύστημα αρχών και αξιών, κατευθυντηρίων γραμμών και προτύπων που υπερβαίνουν, αλλά ουδόλως υποκαθιστούν, την αυτονόητη υποχρέωση τήρησης της κείμενης νομοθεσίας. Σκοπός του Κώδικα Δεοντολογίας είναι η κάλυψη αυτού ακριβώς του κενού.

2. Οι θεμελιώδεις ακαδημαϊκές λειτουργίες της διδασκαλίας και της έρευνας, της διάχυσης της γνώσης, της παραγωγής νέας γνώσης, της αξιοποίησης των αποτελεσμάτων της έρευνας και της καινοτομίας πρέπει να συντελούνται με προσήλωση στις αρχές της ερευνητικής και επιστημονικής δεοντολογίας, με απόλυτο σεβασμό στην ακαδημαϊκή ελευθερία και στις γενικές αρχές τις οποίες αναγνωρίζει το Ίδρυμα και οι οποίες διέπουν την αποστολή του. Για την εκπλήρωση της αποστολής του Ιδρύματος, καθώς και για τη διαφύλαξη και ενίσχυση του κύρους του, απαιτείται ακαδημαϊκό ήθος, το οποίο συνεπάγεται υποχρεώσεις που υπερβαίνουν την αυτονόητη υποχρέωση τήρησης της κείμενης νομοθεσίας. Για την επίτευξη των παραπάνω, θεσπίζονται κανόνες δεοντολογίας για τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας που αφορούν στις μεταξύ των μελών της κοινότητας σχέσεις και συντελούν σε ένα δημιουργικό ακαδημαϊκό περιβάλλον.

3. Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (εφεξής «Δ.Π.Θ.» ή/και «το Πανεπιστήμιο») συντάσσει τον Κώδικα Δεοντολογίας του σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 47 του Ν.4465/2017.

Οι κανόνες δεοντολογίας αποτελούν κατευθυντήριες γραμμές για τη δράση των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, στις οποίες αποτυπώνονται οι αρχές της καθημερινής λειτουργίας του Δ.Π.Θ. Τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, καθώς επίσης και οι εξωτερικοί συνεργάτες, οφείλουν να τηρούν, κατά την επιτέλεση του έργου τους, αφενός τους παρόντες κανόνες δεοντολογίας του Δ.Π.Θ. και αφετέρου τον Κώδικα Δεοντολογίας, που διέπει την άσκηση του επαγγέλματος του επιστήμονα.

4. Με τη σύνταξη του κώδικα Δεοντολογίας, το Δ.Π.Θ. δηλώνει την προσήλωσή του στο ακαδημαϊκό ήθος και διακηρύσσει τη βαθιά πεποίθησή του ότι η επίτευξη του σκοπού και των στόχων του είναι το ίδιο σημαντική με τις διαδικασίες που οδηγούν και προωθούν την επίτευξη τους.

1.2 Πεδίο Εφαρμογής

Ο Κώδικας Δεοντολογίας ισχύει, χωρίς καμία εξαίρεση, για το σύνολο της πανεπιστημιακής κοινότητας του Ιδρύματος, όπως αυτή συνίσταται και συγκροτείται από τους διδάσκοντες, τους φοιτητές, τους ερευνητές, τα διοικητικά όργανα και το διοικητικό προσωπικό.

Παράλληλα, οι αρχές του Κώδικα διέπουν και τις σχέσεις του Πανεπιστημίου με πάσης φύσεως εξωτερικούς συνεργάτες και φορείς. Οι τελευταίοι πρέπει να αντιλαμβάνονται ότι η απρόσκοπτη και αποδοτική συνεργασία με το Πανεπιστήμιο προϋποθέτει το σεβασμό στους κανόνες και τη δεοντολογία χρηστής λειτουργίας του.

Το Δ.Π.Θ.:

- Μεριμνά ώστε όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας έχουν ενημερωθεί για το περιεχόμενο του Κώδικα Δεοντολογίας
- Τον αναρτά στην κεντρική ιστοσελίδα του Ιδρύματος, ώστε να είναι άμεσα διαθέσιμος τόσο στα μέλη του όσο και σε κάθε ενδιαφερόμενο και στο κοινωνικό σύνολο γενικότερα.
- Προάγει με διαρκή τρόπο την εφαρμογή και τήρησή του.
- Μεριμνά για την επικαιροποίησή του, όταν αυτή κρίνεται αναγκαία και ενημερώνει άμεσα όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη για οποιαδήποτε αλλαγή του.

1.3 Αρχές δεοντολογίας

Ο Κώδικας Δεοντολογίας του Δ.Π.Θ. εδράζεται πάνω σε αρχές που διέπουν το σύνολο της λειτουργίας του Πανεπιστημίου. Συμπεριφορές που προσβάλλουν, παραβιάζουν ή παραβαίνουν τις αρχές αυτές που συνιστούν το Πειθαρχικό παράπτωμα της αντιακαδημαϊκής συμπεριφοράς αν δεν εμπίπτουν σε ειδικότερο Πειθαρχικό παράπτωμα.

Ακαδημαϊκή Ελευθερία

Η ακαδημαϊκή ελευθερία, συνταγματικά κατοχυρωμένη στη χώρα μας, αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο της λειτουργίας κάθε πανεπιστημιακής κοινότητας προάγοντας την ελεύθερη σκέψη, τον κριτικό στοχασμό και τη δημιουργική έκφραση, συντελώντας έτσι με ουσιαστικό τρόπο στην επιστημονική πρόοδο και την κοινωνική ευημερία, Η προαγωγή και η διαφύλαξη της αποτελεί δομικό στοιχείο του Κώδικα Δεοντολογίας.

Παράλληλα, η καταχρηστική χρησιμοποίηση της ιδιότητας, της θέσης ή της βαθμίδας από κάποια μέλη της επιστημονικής κοινότητας με σκοπό να υποχρεώσουν άλλα μέλη σε συγκεκριμένες πράξεις για τις οποίες δεν έχουν υποχρέωση ή υιοθέτηση απόψεων, αποτελεί παραβίαση της ακαδημαϊκής ελευθερίας που το Ίδρυμα οφείλει να καταδικάζει και να αντιμετωπίζει ως σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα.

Αριστεία και ακαδημαϊκό ήθος

Η επίτευξη εκπαιδευτικής και ερευνητικής αριστείας αποτελούν στρατηγικό στόχο για το Δ.Π.Θ.. Αυτή όμως θα πρέπει να συνοδεύεται από την τήρηση των κανόνων της δεοντολογίας, ώστε να συνάδει και με το ακαδημαϊκό ήθος. Η εντιμότητα, η ακεραιότητα, η αξιοκρατία, το αίσθημα καθήκοντος, ο αυτοσεβασμός και ο σεβασμός της προσωπικότητας των άλλων αποτελούν αναπόσπαστα συστατικά του ακαδημαϊκού ήθους, αλλά και παράγοντες που μακροχρόνια μπορούν να θεμελιώσουν το συγκριτικό πλεονέκτημα της αριστείας.

Ισοπολιτεία και αποφυγή διακρίσεων

Όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας του Δ.Π.Θ. απολαμβάνουν –και αντίστοιχα υποχρεούνται να σέβονται– το δικαίωμα της ίσης μεταχείρισης. Δεν είναι ανεκτή και αποδεκτή κανενός τύπου και μορφής διάκριση με κριτήρια την εθνικότητα, τη φυλή, την καταγωγή, τη γλώσσα, το φύλο, τη θρησκεία, την ηλικία, την υγεία, τη σωματική ικανότητα, την ιδιωτική ζωή, τον γενετήσιο προσανατολισμό, τη σωματική ικανότητα και την οικονομική και κοινωνική κατάσταση στην οποία αυτοί βρίσκονται. Το Δ.Π.Θ. άγρυπνα μεριμνά για τη διασφάλιση της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης. Οι κοινωνικές

προκαταλήψεις και οι ιδεολογικές παρωπίδες είναι έννοιες τελείως ξένες με την επιστημονική πρόοδο την οποία το Πανεπιστήμιο είναι ταγμένο να υπηρετεί.

Σεβασμός της πνευματικής ιδιοκτησίας και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα

Το Πανεπιστήμιο εκ της θέσεως και της λειτουργίας του είναι αποδέκτης, αλλά και γίνεται θεματοφύλακας πολλαπλού τύπου πληροφοριών που άπτονται της ιδιωτικότητας και ενέχουν χαρακτηριστικά δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα των μελών της κοινότητας που το απαρτίζουν. Ο απόλυτος σεβασμός των πληροφοριών και των δεδομένων αυτών αποτελεί απαραίτητη δέσμευση του Ιδρύματος και κάθε μέλους της ακαδημαϊκής κοινότητάς του.

Παράλληλα, όλες οι δραστηριότητες των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας πρέπει να διέπονται από τον δέοντα σεβασμό στα δικαιώματα της πνευματικής ιδιοκτησίας του Ιδρύματος ή των μελών του, αλλά και της επιστημονικής κοινότητας στην οποία ανήκουν σε εθνικό και διεθνές επίπεδο. Η λογοκλοπή συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα.

Προστασία και διαφύλαξη του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος

Η προστασία του φυσικού και πολιτισμικού περιβάλλοντος κατά την υλοποίηση οποιασδήποτε εκπαιδευτικής, ερευνητικής και διοικητικής διαδικασίας συνιστούν σημαντικές προτεραιότητες για το Δ.Π.Θ.. Τα μέλη της πανεπιστημιακής του κοινότητας οφείλουν όχι μόνο να σέβονται αμελλητί τη σχετική νομοθεσία αλλά και να υιοθετούν καλές πρακτικές και πρότυπα προάγοντας την υιοθέτηση περιβαλλοντικής και πολιτισμικής συνείδησης εντός και εκτός των ορίων του Πανεπιστημίου.

Κοινωνική Ευθύνη και Κοινωνική Λογοδοσία

Το Πανεπιστήμιο αποτελεί μια κοινωνική οντότητα άρρηκτα συνδεδεμένη με το κοινωνικό σύνολο μέσα στο οποίο δραστηριοποιείται επηρεάζοντας και επηρεαζόμενο από τα δεδομένα της εποχής και του χώρου δράσης του. Το Δ.Π.Θ., προσηλωμένο στις αρχές της διαφάνειας και της λογοδοσίας, έχει εντάξει στις προτεραιότητές του την ομαλή αλλά και δυναμική ένταξή του στον ευαίσθητο κοινωνικό χώρο που ανήκει επιδιώκοντας την ανατροφοδότησή του από αυτόν. Τα μέλη της πανεπιστημιακής του κοινότητας οφείλουν να ενστερνιστούν και να προάγουν αυτήν την προτεραιότητα διαμορφώνοντας ένα κλίμα εμπιστοσύνης ανάμεσα σε Πανεπιστήμιο και κοινωνία που θα συμβάλλει στη περαιτέρω ανάπτυξη του Ιδρύματος και του ρόλου του.

Άρθρο 2

Κανόνες Δεοντολογίας για μέλη ΔΕΠ/ΕΕΠ/ΕΔΙΠ/ΕΤΕΠ/Επιστημονικούς συνεργάτες και εν γένει εκπαιδευτικό προσωπικό του Δ.Π.Θ.

Τα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΕΠ, Επιστημονικοί Συνεργάτες και το εν γένει, μόνιμο ή επί θητεία διδακτικό προσωπικό συγκροτούν την πανεπιστημιακή κοινότητα και αναφέρονται στο κεφάλαιο αυτό του κανονισμού με τον όρο «διδάσκοντες». Τα μέλη ΔΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΕΠ, Επιστημονικοί Συνεργάτες, λοιποί διδάσκοντες κάθε κατηγορίας και σχέσης εργασίας, καθώς και τα μέλη ΕΤΕΠ που διασφαλίζουν τη λειτουργία των απαραίτητων για τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα βιβλιοθηκών, δεσμεύονται:

2.1 Καθήκοντα προς το ίδρυμα

1. Να τηρούν τις υποχρεώσεις και να εκπληρώνουν τα καθήκοντά τους που απορρέουν από τον νόμο, τους Κανονισμούς του Πανεπιστημίου, τις αποφάσεις των οργάνων του Πανεπιστημίου, τη νομοθεσία που διέπει τον ειδικό επιστημονικό κλάδο στον οποίο ανήκουν. Να σέβονται τις πολιτικές προστασίες οποιασδήποτε προέλευσης που αποδέχεται και εφαρμόζει το Ίδρυμα. Να εκτελούν με αφοσίωση το έργο που έχουν αναλάβει, εντασσόμενοι στον σχεδιασμό του Ιδρύματος, των Σχολών, των Τμημάτων και των Τομέων.

2. Να προστατεύουν και προάγουν το κύρος του Πανεπιστημίου στο οποίο υπηρετούν και να μην προσβάλλουν αθέμιτα το κύρος της πανεπιστημιακής κοινότητας. Τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας υποχρεούνται να σέβονται τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας. Λογοκλοπή εκ μέρους διδάσκοντος αποτελεί πράξη προσβολής του κύρους του Ιδρύματος.

3. Να επιδεικνύουν ευπρέπεια και ακαδημαϊκό ήθος σε οποιαδήποτε εκδήλωση και δράση τους, επιστημονική, κοινωνική, επαγγελματική (όταν ασκούν και άλλο λειτούργημα ή επάγγελμα, εφόσον αυτό επιτρέπεται από τον νόμο). Πρέπει κατά τη δημόσια ζωή τους εκτός Πανεπιστημίου να μη χρησιμοποιούν την Πανεπιστημιακή τους ιδιότητα με τρόπο που είναι δυνατόν να εκθέσει το Πανεπιστήμιο ή για να προσπορίσουν στον εαυτό τους οφέλη που δεν έχουν σχέση με την άσκηση της επιστήμης τους.

4. Να διαπνέονται από ελευθερία συνειδήσεως και ανεξαρτησία κρίσεως και να ενεργούν με αξιοκρατικά κριτήρια και γνώμονα το συμφέρον του Τομέα, του Τμήματος και του Ιδρύματος στο οποίο υπηρετούν.

5. Να συμμετέχουν κατά τον νόμο στα όργανα του Τμήματος και του Ιδρύματος, όπως και στις διάφορες επιτροπές που συστήνονται στο πλαίσιο της λειτουργίας του. Να συνεργάζονται με τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.Δ.Ι.Π.) και τις Ομάδες Εσωτερικής Αξιολόγησης (Ο.Μ.Ε.Α) των Τμημάτων, υποκείμενοι/α ανελλιπώς στην αξιολόγηση διδασκόντων και μαθημάτων, με τον τρόπο που ορίζει το Ίδρυμα ή το Τμήμα. Να ανταποκρίνονται στις προτάσεις βελτίωσης του διδακτικού έργου που εισηγείται η Ο.Μ.Ε.Α. του Τμήματος στο οποίο υπηρετούν.

6. Να μη χρησιμοποιούν την υποδομή και τα εργαστήρια του Πανεπιστημίου για ιδιωτικούς επαγγελματικούς σκοπούς που δεν αφορούν το επιστημονικό, ερευνητικό έργο που τους έχει ανατεθεί, εκτός αν η χρήση επιτρέπεται από τον νόμο και εφόσον υπάρχει σχετική άδεια από το αρμόδιο όργανο.

7. Να προστατεύουν την ιδιωτική ζωή των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, των εργαζομένων στο Πανεπιστήμιο και των φοιτητών, τηρώντας τη νομοθεσία για τη συλλογή, διαφύλαξη και προστασία από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιήλθαν σ' αυτούς κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και αποδεχόμενοι πλήρως τις πολιτικές προστασίες που εφαρμόζει το Ίδρυμα.

8. Να χρησιμοποιούν τον ακριβή τους τίτλο και το όνομα του Ιδρύματος, Σχολής ή Τμήματος στα οποία υπηρετούν, όπως αυτά έχουν καθοριστεί με απόφαση Συγκλήτου.

2.2 Οι σχέσεις μεταξύ διδασκόντων

1. Οι σχέσεις μεταξύ των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, αλλά και οι σχέσεις τους προς τους φοιτητές διέπονται επίσης από ακαδημαϊκό ήθος, εντιμότητα, αξιοπρέπεια και σεβασμό της προσωπικότητας των άλλων. Η δημιουργία των προϋποθέσεων συνεργασίας και καλού εργασιακού περιβάλλοντος, ώστε να παράγεται διδακτικό, επιστημονικό και ερευνητικό έργο στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο, είναι υποχρέωση όλων των μελών της πανεπιστημιακής Κοινότητας και του λοιπού προσωπικού.

2. Προσωπικές διαφορές και αντιπαράθεσεις δεν πρέπει να επηρεάζουν τη συμπεριφορά των διδασκόντων και των εν γένει εργαζομένων στο Πανεπιστήμιο στον χώρο εργασίας τους, οι οποίοι δεν πρέπει να υιοθετούν συμπεριφορές που είναι απαξιοτικές και μειωτικές για το Πανεπιστήμιο, τα μέλη της πανεπιστημιακής Κοινότητας και το προσωπικό. Η επικοινωνία μεταξύ των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, μέσω των ηλεκτρονικών διαύλων του Πανεπιστημίου, πρέπει να γίνεται με ευπρέπεια, χωρίς τα αποστελλόμενα μηνύματα να περιέχουν αναληθές, υβριστικό ή/και συκοφαντικό περιεχόμενο.

3. Όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, και γενικά το προσωπικό του Πανεπιστημίου, οφείλουν να επιδεικνύουν ομαδικό πνεύμα συνεργασίας, με ανοικτή και ειλικρινή επικοινωνία μεταξύ τους, ώστε να εκπληρώνεται με επιτυχία η εργασία που τους έχει ανατεθεί και γενικότερα ο σκοπός των Τμημάτων και του Ιδρύματος, τον οποίο δεσμεύονται να επιδιώκουν. Η παρενόχληση των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας στην άσκηση των καθηκόντων τους και η παρεμπόδιση του έργου τους συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα.

4. Τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, αλλά και οι λοιποί εργαζόμενοι, οφείλουν να σέβονται την ιδιωτικότητα των υπηρετούντων στο Πανεπιστήμιο, και να την προασπίζουν από κακόβουλες παραβιάσεις σχετικά με την ακαδημαϊκή δραστηριότητα και την εργασία στο Ίδρυμα.

5. Τα μέλη των Πρυτανικών Αρχών, οι Κοσμήτορες, οι Πρόεδροι Τμημάτων, οι Διευθυντές Τομέων, οι Διευθυντές των Εργαστηρίων, οι Διευθυντές των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών, οι διδάσκοντες, αλλά και κάθε μέλος της πανεπιστημιακής κοινότητας, οφείλουν να είναι προσηλωμένοι στη δημοκρατική λειτουργία του Ιδρύματος, να εξασφαλίζουν συνθήκες ατομικής και επιστημονικής ελευθερίας, ισότητα αντιμετώπισης ομοίων περιπτώσεων και να εμποδίζουν αναξιοκρατικές συμπεριφορές.

6. Η εκμετάλλευση από μέλος ΔΕΠ της ιδιότητάς του, ιδιαίτερα δε της βαθμίδας στην οποία ανήκει, της θεσμικής θέσης την οποία κατέχει, και των διοικητικών αρμοδιοτήτων που ασκεί, για να επιβάλλει σε άλλα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας πράξη, παράλειψη, ψήφο προς συγκεκριμένη κατεύθυνση ή επηρεασμό της κρίσης τους συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα.

7. Το προσωπικό του Πανεπιστημίου, με οποιαδήποτε ιδιότητα και αν εργάζεται σ' αυτό, υποχρεούται να διαχωρίζει τις προσωπικές του αντιλήψεις και ιδεολογικές παραδοχές από τα καθήκοντά του, ώστε να μην επηρεάζεται από αυτές η εκπλήρωση των καθηκόντων του και η εν γένει άσκηση του έργου του.

2.3 Καθήκοντα προς Φοιτητές

1. Οι διδάσκοντες είναι προσανατολισμένοι στην επιστημονική κατάρτιση και εξέλιξη των προπτυχιακών, μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψηφίων διδασκόντων, ενεργώντας με υψηλό επαγγελματισμό, λαμβάνοντας πάντοτε υπ' όψιν το συμφέρον των φοιτητών σχετικά με τις σπουδές τους. Δεσμεύονται να καθοδηγούν τους φοιτητές, προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς, καθώς και τους μεταδιδακτορικούς ερευνητές, μεταφέροντας την επιστημονική τους γνώση, την εμπειρία τους και την τεχνογνωσία τους. Οφείλουν, εφόσον αυτό τους ζητείται, να τους παρέχουν ειδική ενημέρωση και καθοδήγηση σχετικά με τις σπουδές τους, σύμφωνα με τις σχετικές αποφάσεις αρμοδίων οργάνων.

2. Οι σχέσεις των διδασκόντων με τους φοιτητές, όπως και των μελών ΕΤΕΠ προς αυτούς, ενώ διαπνέονται από αμοιβαίο σεβασμό, οι δε διδάσκοντες οφείλουν να είναι αμερόληπτοι, προσηλωμένοι στην ιδέα της αξιοκρατίας. Δυσμενείς διακρίσεις εις βάρος διδασκομένων απάδουν προς την ακαδημαϊκή ιδιότητα.

3. Η χρησιμοποίηση φοιτητών από διδάσκοντα σε έργα άσχετα προς την ιδιότητά τους, τη λειτουργία, τις δραστηριότητες και γενικότερα τον σκοπό του Ιδρύματος, δεν επιτρέπεται. Η συμμετοχή φοιτητών σε ερευνητικά προγράμματα καθορίζεται εγγράφως και πρέπει να αναφέρεται ρητά στις δραστηριότητες του προγράμματος.

4. Δεν είναι αποδεκτή η οικειοποίηση από διδάσκοντα του πνευματικού έργου φοιτητών (αποσπάσματα διδακτορικών διατριβών, διπλωματικών μεταπτυχιακών εργασιών, διπλωματικών προπτυχιακών εργασιών). Σε περίπτωση αξιοποίησης από διδάσκοντα πρωτότυπης εργασίας φοιτητή/ριας που εκπονήθηκε στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών του υποχρεώσεων, ο διδάσκων δεσμεύεται να αναφέρει το όνομα του εκπονήσαντος την εργασία ή το μέρος της εργασίας που χρησιμοποιείται.

5. Οι διδάσκοντες οφείλουν να μεριμνούν, ώστε να εμποδίζεται κατά τις εξετάσεις η συνεργασία των φοιτητών, προπτυχιακών, μεταπτυχιακών και υποψηφίων διδασκόντων, με σκοπό την αντιγραφή, διότι έτσι ματαιώνεται ο σκοπός της αξιολόγησης του φοιτητή, με άμεσες συνέπειες στην ποιότητα της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

6. Οι διδάσκοντες οφείλουν να ερευνούν την πρωτοτυπία των εργασιών που υποβάλλονται από τους φοιτητές. Οφείλουν να μην ανέχονται λογοκλοπή εκ μέρους των φοιτητών, ιδίως δε να μεριμνούν να μην υποβάλλονται εκ νέου εργασίες που έχουν εκπονηθεί στο παρελθόν για την εκπλήρωση διδακτικών υποχρεώσεων.

2.4 Σχέσεις διδασκόντων με το διοικητικό προσωπικό

1. Οι σχέσεις των διδασκόντων με το διοικητικό προσωπικό πρέπει να βασίζονται σε αμοιβαίο σεβασμό. Οι διδάσκοντες οφείλουν να συμπεριφέρονται προς το διοικητικό προσωπικό με ευγένεια, πρέπει δε να ζητούν από τα μέλη του την εκτέλεση εργασιών που εμπίπτουν στο πεδίο της εργασίας τους, χωρίς να απαιτούν την ικανοποίηση προσωπικών τους αιτημάτων που δεν εμπίπτουν στον σκοπό του Ιδρύματος ή να θέτουν προτεραιότητες που δεν συνδέονται με το έργο που τους έχει ανατεθεί, παρακωλύοντας την ομαλή ροή διεκπεραίωσης του διοικητικού έργου προς βλάβη του Τομέα, του Τμήματος, Σχολής ή του Ιδρύματος.

Άρθρο 3

Κανόνες Δεοντολογίας για τους φοιτητές του Δ.Π.Θ.

Οι φοιτητές (προπτυχιακοί, μεταπτυχιακοί, υποψήφιοι διδάκτορες) αποκτούν τη φοιτητική ιδιότητα με την εγγραφή τους στον προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό ή διδακτορικό κύκλο σπουδών και αντιμετωπίζονται ως ισότιμα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, τα οποία οφείλουν:

- Να ακολουθούν τους κανόνες δεοντολογίας, που αποτελούν τις κατευθυντήριες γραμμές για τη δράση όλων των μελών του Ιδρύματος και δομούν τις αρχές της καθημερινής λειτουργίας του Δ.Π.Θ., με στόχο την προαγωγή της παιδείας και της γνώσης προς όφελος των ατόμων και της κοινωνίας.
- Να επιδεικνύουν επιμέλεια, συνέπεια, σεβασμό και υπευθυνότητα στις δραστηριότητές τους εντός του Ιδρύματος
- Να συμπεριφέρονται σύμφωνα με τις αρχές που ισχύουν για το σύνολο των διδασκόντων και εργαζομένων στο Ίδρυμα.

3.1. Δικαιώματα φοιτητών

Οι φοιτητές του Ιδρύματος έχουν τα ακόλουθα δικαιώματα:

1. Να εκφράζουν ελεύθερα τις απόψεις τους για εκπαιδευτικά και άλλα θέματα, στο πλαίσιο της ακαδημαϊκής ελευθερίας και με σεβασμό στους κανόνες δεοντολογίας του Ιδρύματος.
2. Να εκπροσωπούνται, δια των νομίμως ορισμένων εκπροσώπων τους, στα συλλογικά όργανα και στις επιτροπές του Ιδρύματος/Σχολής/Τμήματος, όπου προβλέπεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
3. Να συμμετέχουν σε φοιτητικούς συλλόγους ή πολιτιστικές, κοινωνικές, αθλητικές φοιτητικές ομάδες που λειτουργούν στο πλαίσιο του Ιδρύματος/Σχολής/Τμήματος, σύμφωνα με τους κανονισμούς του Ιδρύματος.
4. Να συνεργάζονται με το διδακτικό και διοικητικό προσωπικό για τις εκπαιδευτικές και λοιπές ανάγκες φοίτησής τους, στις ημέρες και ώρες που έχουν ανακοινωθεί στην αρχή κάθε εξαμήνου και να απευθύνονται στους Κοσμήτορες των Σχολών και στους Προέδρους των Τμημάτων για ζητήματα της αρμοδιότητάς τους.
5. Να αξιολογούν το έργο των μελών ΔΕΠ και του λοιπού εκπαιδευτικού προσωπικού, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού έργου καθώς και τις δομές του Πανεπιστημίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου και των Κανονισμών του οικείου Τμήματος και του Ιδρύματος, με σκοπό τη βελτίωση του επιπέδου σπουδών τους.
6. Να υποβάλουν αιτήσεις, αναφορές, αιτήματα ή ενστάσεις προς τα συλλογικά όργανα και τις διοικητικές υπηρεσίες του οικείου Τμήματος, Σχολής ή του Ιδρύματος και να εξυπηρετούνται έγκαιρα και αποτελεσματικά.
7. Να έχουν πρόσβαση στα ακαδημαϊκά ατομικά τους στοιχεία όπως και όσο προβλέπεται από τους σχετικούς κανόνες λειτουργίας του Πανεπιστημίου.
8. Να κάνουν χρήση των εγκαταστάσεων, υποδομών και των υπηρεσιών, που υποστηρίζουν την εκπαιδευτική διαδικασία, σύμφωνα με τους κανονισμούς του Ιδρύματος,
9. Να επωφελούνται από τις κοινωνικές και άλλες δομές του Ιδρύματος (π.χ. Δομή Συμβουλευτικής και Προσβασιμότητας, Γραφείο Συνηγόρου του Φοιτητή, Δομή

Απασχόλησης και Σταδιοδρομίας, Γραφείο Πρακτικής Άσκησης κτλ.), που απορρέουν από την ιδιότητα του φοιτητή στο Δ.Π.Θ..

10. Να αξιολογούνται με προφορικές εξετάσεις στα μαθήματα που επιθυμούν, στην περίπτωση διεγνωσμένων μαθησιακών διαταραχών. Πριν από την προφορική αξιολόγηση, κάθε φοιτητής έχει τη δυνατότητα αφενός να προετοιμάσει τις απαντήσεις, για όσο χρόνο διαρκεί η εξέταση των συμφοιτητών του που εξετάζονται γραπτώς και αφετέρου δύναται να κρατά σημειώσεις, τις οποίες μπορεί να συμβουλευτεί κατά τη διάρκεια της προφορικής εξέτασης. Εφόσον είναι αναγκαίο, εκφωνούνται στον φοιτητή τα ερωτήματα των εξετάσεων, πριν την έναρξη της προετοιμασίας του για την προφορική του εξέταση. Όσον αφορά στην τυπική διαδικασία, ο φοιτητής υποβάλλει αίτηση στη Γραμματεία του Τμήματός του, εφόσον επιθυμεί την προφορική του εξέταση, η οποία συνοδεύεται από γνωμάτευση που πιστοποιεί τη μαθησιακή διαταραχή. Η γνωμάτευση πρέπει να έχει εκδοθεί από Κέντρο Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (Κ.Ε.Σ.Υ.) ή αναγνωρισμένο από το Υπουργείο Παιδείας Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο.
11. Να διακόψουν τη φοίτησή τους για όσα εξάμηνα, συνεχόμενα ή μη επιθυμούν, και όχι περισσότερα από τον ελάχιστο αριθμό εξαμήνων που απαιτούνται για τη λήψη του πτυχίου, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.
12. Να απευθύνουν αιτήματα ή ενστάσεις για παραβιάσεις κανόνων δεοντολογίας και ποιότητας σπουδών στον Συνήγορο του Φοιτητή και στον/στην αρμόδιο/α Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Θεμάτων και Φοιτητικής Μέριμνας.
13. Να ορίζεται για τον καθέναν από αυτούς Ακαδημαϊκός Σύμβουλος Σπουδών σύμφωνα με τον κανονισμό που ισχύει σε κάθε Τμήμα/Σχολή..

3.2.Υποχρεώσεις φοιτητών

Οι φοιτητές του Ιδρύματος έχουν τις ακόλουθες υποχρεώσεις:

1. Να είναι ενημερωμένοι επαρκώς για όλα τα ακαδημαϊκά θέματα που αφορούν στη φοίτησή τους και τις παροχές που δικαιούνται κατά τη φοίτησή τους στο Ίδρυμα
2. Να είναι ενημερωμένοι για τον Κώδικα Δεοντολογίας και τον Εσωτερικό Κανονισμό του Ιδρύματος, τις πολιτικές προστασίας που αποδέχεται και εφαρμόζει το Ίδρυμα, καθώς και τους λοιπούς επιμέρους κανονισμούς λειτουργίας της Σχολής ή του Τμήματος ή των Φοιτητικών Εστιών που τους αφορούν και να τους εφαρμόζουν με συνέπεια και υπευθυνότητα.
3. Να είναι ενημερωμένοι για το πρόγραμμα σπουδών που παρακολουθούν και για το ακαδημαϊκό ημερολόγιο που ισχύει κάθε ακαδημαϊκό έτος.
4. Να διεκπεραιώνουν με υπευθυνότητα και συνέπεια τις εκπαιδευτικές τους υποχρεώσεις, σύμφωνα με το πρόγραμμα σπουδών του οικείου Τμήματος, και να ακολουθούν τη διαδικασία εξετάσεων σύμφωνα με τον εσωτερικό Κανονισμό του Τμήματος/Σχολής που φοιτούν.
5. Να συμμετέχουν στις εξετάσεις μόνο με την επίδειξη της φοιτητικής ταυτότητας, διαβατηρίου ή αστυνομικής ταυτότητας, όταν αυτό ζητείται από τους εξεταστές και να μη χρησιμοποιούν μέσα ή μεθόδους που παραβιάζουν το αδιάβλητο των εξετάσεων. Απαγορεύεται ρητά και διώκεται πειθαρχικά και ποινικά η πλαστοπροσωπία σε οποιαδήποτε εκπαιδευτική διαδικασία μαθημάτων και ιδιαίτερα σε εξεταστικές δοκιμασίες και αφορούν στην αξιολόγηση γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων των φοιτητών.

6. Να μην κάνουν χρήση πηγών, που συνδέονται άμεσα με τη χρήση των τεχνικών εργαλείων (κινητών τηλεφώνων ή οποιασδήποτε άλλης ηλεκτρονικής συσκευής) κατά τη διάρκεια των μαθημάτων και των εξετάσεων. Εξαιρούνται οι περιπτώσεις που χρησιμοποιούνται με άδεια του διδάσκοντα για σκοπούς διδασκαλίας.
7. Απαγορεύεται αυστηρά η φωτογράφιση, ηχογράφιση ή βιντεοσκόπηση οποιουδήποτε προσώπου σε όλους τους χώρους εκπαίδευσης και έρευνας, καθώς και σε κάθε άλλη εικονική αίθουσα κατά τη διαδικασία τηλεκπαίδευσης ή τηλεξέτασης και γενικά στον ακαδημαϊκό χώρο χωρίς τη ρητή και εκ των προτέρων έγγραφη συγκατάθεση του προσώπου αυτού. Σε κάθε περίπτωση απαγορεύεται η δημοσιοποίηση των οποιονδήποτε παράνομα αποκτηθέντων δεδομένων.
8. Να εκπονούν οι ίδιοι και να μην δέχονται τη συνδρομή τρίτου τόσο κατά τη διάρκεια της εξέτασης όσο και στην εκπόνηση των εργασιών που τους ανατίθενται και να μην παρουσιάζουν πνευματικά έργα άλλων ως δικά τους.
9. Να συμπεριφέρονται στους/στις συμφοιτητές/τριες, το προσωπικό και τα λοιπά μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας με τον προσήκοντα σεβασμό και να μην κάνουν χρήση οποιασδήποτε μορφής βίας (σωματικής, ψυχολογικής ή/και λεκτικής) ή απειλής στον ακαδημαϊκό χώρο.
10. Να υποστηρίζουν τις απόψεις τους, χωρίς προσωπική αντιδικία ή ανεπίτρεπτους χαρακτηρισμούς, αλλά με ψυχραιμία, σύνεση και σοβαρότητα.
11. Να τηρούν την εχεμύθεια και την εμπιστευτικότητα, όσον αφορά θέματα που περιέρχονται σε γνώση τους, εξαιτίας της συμμετοχής τους σε Συλλογικά Όργανα του Πανεπιστημίου και Επιτροπές, τηρώντας τη Νομοθεσία για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Η διαρροή στοιχείων αποτελεί σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα.
12. Να χρησιμοποιούν επιμελώς, με σεβασμό και υπευθυνότητα τα κτίρια, τον περιβάλλοντα χώρο και τις εγκαταστάσεις του Πανεπιστημίου (αίθουσες διδασκαλίας, εργαστήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις, βιβλιοθήκες), τους λοιπούς κοινόχρηστους χώρους και τον εν γένει υλικοτεχνικό, εκπαιδευτικό και εργαστηριακό εξοπλισμό. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, απαγορεύεται ρητά το κάπνισμα σε όλους τους χώρους εκπαίδευσης και άθλησης. Απαγορεύεται επίσης η κατανάλωση φαγητού σε όλους τους χώρους εκπαίδευσης και έρευνας.
13. Να ενισχύουν την ακαδημαϊκή παρουσία του Ιδρύματος με τις ακαδημαϊκές, πολιτιστικές και κοινωνικές δραστηριότητές τους.

Άρθρο 4

Κανόνες Δεοντολογίας για το διοικητικό και τεχνικό προσωπικό του Δ.Π.Θ.

1. Το προσωπικό του Δ.Π.Θ. δεσμεύεται για την καταβολή κάθε δυνατής προσπάθειας, ώστε να εκπληρώνονται η αποστολή και οι στόχοι του Ιδρύματος. Το διοικητικό και τεχνικό προσωπικό του Πανεπιστημίου εκτελεί τα καθήκοντα του με βάση όσα προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία.
2. Το διοικητικό προσωπικό οφείλει επίσης να τηρεί τους κανόνες που αναφέρονται στο προοίμιο του παρόντος και να εκτελεί τα καθήκοντα που του έχουν ανατεθεί με γνώμονα την καλύτερη εξυπηρέτηση της ακαδημαϊκής έρευνας και διδασκαλίας, καθώς και των προβλεπόμενων διοικητικών διαδικασιών. Όπως απορρέει από την ιδιότητά του, το διοικητικό προσωπικό έχει ιδιαίτερη υποχρέωση να αναφέρει αρμοδίως χωρίς καθυστέρηση κάθε παρούσα ή επαπειλούμενη παραβίαση της νομοθεσίας, των κανόνων και υποχρεώσεων

που απορρέουν από τον παρόντα κανονισμό ή των αποφάσεων των αρμοδίων οργάνων, από οποιονδήποτε και αν προέρχονται.

3. Το τεχνικό προσωπικό φέρει την ευθύνη της έγκαιρης ανανέωσης των πιστοποιητικών που το νομιμοποιούν για την εκτέλεση τεχνικών εργασιών οποιουδήποτε επιπέδου.

4. Το προσωπικό οφείλει να χρησιμοποιεί επιμελώς, με σεβασμό και υπευθυνότητα τα κτίρια, τις εγκαταστάσεις και εν γένει την περιουσία του Πανεπιστημίου.

5. Να εκπροσωπείται, δια των νομίμως ορισμένων εκπροσώπων τους, στα συλλογικά όργανα και στις επιτροπές του Ιδρύματος/Σχολής/Τμήματος, όπου προβλέπεται σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

6. Να συνεργάζεται με τη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟ.Δ.Ι.Π.) παρέχοντας, όποτε ζητούνται, στοιχεία για την εσωτερική αξιολόγηση του Ιδρύματος.

Άρθρο 5

Κανόνες Δεοντολογίας για την Έρευνα

5.1 Γενικά

1. Η έρευνα που παράγεται στο Δ.Π.Θ. αποσκοπεί στην προαγωγή της επιστημονικής γνώσης, σύμφωνα με αποδεκτές επιστημονικές θεωρίες ή επεξεργασία νέων θεωριών, ικανών να αναγνωριστούν από τη διεθνή επιστημονική κοινότητα.

2. Η ηθική και δεοντολογία αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της έρευνας, από τη σύλληψη μιας ιδέας έως τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της. Οι Κανόνες Δεοντολογίας για την Έρευνα εφαρμόζονται σε όλες τις ερευνητικές δραστηριότητες που διεξάγονται υπό την ευθύνη ή με συμμετοχή του επιστημονικού προσωπικού του Πανεπιστημίου, στους χώρους του ή εκτός αυτών, με ή χωρίς χρηματοδότηση. Οι Κανόνες Δεοντολογίας για την έρευνα εφαρμόζονται και στις δραστηριότητες παροχής εξειδικευμένων ερευνητικών υπηρεσιών, προγραμμάτων κατάρτισης ή άλλων επιστημονικών εφαρμογών που διαχειρίζεται ο Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας (Ε.Λ.Κ.Ε.) και όλες οι δομές του Πανεπιστημίου.

3. Για την Επιτροπή Δεοντολογίας του Δ.Π.Θ., οι γενικές αρχές που διέπουν την υλοποίηση οιασδήποτε ερευνητικής δραστηριότητας αποσκοπούν στην αποτροπή κάθε διάκρισης με βάση φυλετικά, εθνικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά, γλώσσα, γενεαλογικές καταβολές, φύλο, γενετήσιο προσανατολισμό, πολιτικές, θρησκευτικές και φιλοσοφικές πεποιθήσεις, υγεία και σωματική ικανότητα, οικονομική, οικογενειακή ή/και κοινωνική κατάσταση των ατόμων. Επίσης, στη σύναψη συμφωνίας για τη χρηματοδότηση ενός ερευνητικού έργου, όροι που περιορίζουν την ακαδημαϊκή ελευθερία κατά το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή ή τη δημοσίευση της έρευνας δεν είναι θεμιτοί.

4. Για τον έλεγχο κάθε ερευνητικής δραστηριότητας, αρμόδια είναι η Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.) του Δ.Π.Θ.

5. Η προβολή των ερευνητικών αποτελεσμάτων κάθε ερευνητικής δραστηριότητας των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας, αποσκοπεί στην προαγωγή νέων ερευνητικών δεδομένων με ενημέρωση της διεθνούς επιστημονικής κοινότητας και του κοινωνικού συνόλου.

5.2 Η Έρευνα

1. Η Έρευνα πρέπει να διεξάγεται με σεβασμό στην επιστημονική αλήθεια, στην ακαδημαϊκή ελευθερία, στη ζωή, στη φύση και στο περιβάλλον, στη βιολογική και πνευματική ακεραιότητα του ανθρώπου, στην ανθρώπινη αξιοπρέπεια, στην πνευματική ιδιοκτησία και στα προσωπικά δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη και την πολιτική προστασίας του Ιδρύματος. Οι ερευνητές πρέπει να δεσμεύονται για την τήρηση των γενικών αρχών που αφορούν την προστασία των ανθρώπινων δικαιωμάτων, την ισότητα, την προστασία της δημόσιας υγείας, την προστασία του παιδιού και των ευαίσθητων κοινωνικά ομάδων, καθώς και για την προστασία του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας. Έχουν υποχρέωση αμοιβαίου σεβασμού, εχεμύθειας και δικαίωμα ίσης μεταχείρισης.

2. Η έρευνα με αντικείμενο φυσικά πρόσωπα πρέπει να διενεργείται με απόλυτο σεβασμό στη βιοηθική, σωματική και πνευματική υπόστασή των σύμφωνα με τον Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας Ερευνών του Ιδρύματος και την ισχύουσα νομοθεσία. Οι ερευνητές δεσμεύονται για τη μη εκμετάλλευση προσώπων που μετέχουν στην έρευνα, καλλιεργώντας σχέσεις εξουσίας ή οποιαδήποτε άλλη μορφή σχέσης, η οποία δύναται να βλάψει τα ερευνώμενα πρόσωπα. Εκτός από το νόμο δεσμεύονται επίσης από τις γενικά αναγνωρισμένες αρχές: α) της αξιοπρέπειας και ευημερίας του ανθρώπου, β) της προστασίας των θεμελιωδών δικαιωμάτων του ανθρώπου, γ) της ελευθερίας και της ισότητας, δ) της προστασίας της δημόσιας υγείας, ε) της προστασίας των προσώπων που βρίσκονται σε αδυναμία να αντιληφθούν πλήρως και να συναινέσουν στους όρους συμμετοχής τους στο ερευνητικό πρόγραμμα καθώς και των εν γένει ευαίσθητων πληθυσμιακών ομάδων, στ) της προστασίας των προσωπικών δεδομένων, ιδίως των δεδομένων ειδικών κατηγοριών.

3. **Ειδικές έρευνες**, οι οποίες πρέπει να διεξάγονται σύμφωνα με την ελληνική και την ευρωπαϊκή νομοθεσία, είναι οι παρακάτω αναφερόμενες κοινωνικές έρευνες και οι έρευνες σε ευαίσθητες πληθυσμιακές ομάδες, οι οποίες προϋποθέτουν την κατάθεση του πρωτοκόλλου στην **Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Δ.Π.Θ.:**

A) *Κοινωνικές έρευνες:* α) Συμμετοχή ατόμων με ειδικές ανάγκες που δεν μπορούν να δώσουν από μόνα τους τη συναίνεση τους, β) Συμμετοχή ατόμων μεταξύ 16-18 ετών, ατόμων κάτω των 16 ετών, συμμετοχή ανηλίκων, γ) Συμμετοχή ενηλίκων εθελοντών, ή δ) Συμμετοχή ειδικής ομάδας ασθενών.

B) *Έρευνες σε ευαίσθητες πληθυσμιακές ομάδες:* α) Έγκλειστοι φυλακών, β) Τρόφιμοι ψυχιατρικών και άλλων αντίστοιχων δομών (κέντρα ψυχικής υγείας, οικοτροφεία), οίκοι ευγηρίας, γ) Ομάδες με ιδιαίτερα φυλετικά, θρησκευτικά ή πολιτισμικά χαρακτηριστικά δ) Πρόσφυγες.

4. **Συγκατάθεση κατόπιν ενημέρωσης** και σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις της κείμενης νομοθεσίας πρέπει να λαμβάνεται από όλους τους συμμετέχοντες στη μελέτη, οι οποίοι ρητά διευκρινίζεται ότι διατηρούν το δικαίωμα της ελεύθερης ανάκλησης της συναίνεσής τους στα αρχικά στάδια υλοποίησης της έρευνας. Στη διαδικασία λήψης συγκατάθεσης απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή, σε όλες τις πληροφορίες που δίνονται στους υποψήφιους συμμετέχοντες.

5. Η **Συνεργασία** σε ερευνητικά έργα καθηγητών και άλλων κατηγοριών διδασκόντων και προσωπικού δεν πρέπει να επηρεάζει την άσκηση των βασικών διδακτικών και διοικητικών καθηκόντων τους στο Πανεπιστήμιο ούτε τη διατύπωση αντικειμενικών επιστημονικών κρίσεων σε συλλογικά όργανα, αξιολογήσεις και κρίσεις εξέλιξης. Οι υπεύθυνοι συλλογικής έρευνας δεν πρέπει να οικειοποιούνται ερευνητικά πορίσματα για δική τους ατομική

προβολή ή να εμφανίζουν πορίσματα της έρευνας ως ατομική τους εργασία. Στη συλλογική έρευνα, ο υπεύθυνος οφείλει να μεριμνά για την τήρηση των αρχών και της δεοντολογίας από όλα τα μέλη της ερευνητικής ομάδας με σεβασμό της ατομικής συμβολής του κάθε ερευνητή.

6. **Η χρήση των εγκαταστάσεων του Δ.Π.Θ.** έχει ως απαραίτητη προϋπόθεση, ο επιστημονικός υπεύθυνος να είναι μέλος της πανεπιστημιακής κοινότητας του Δ.Π.Θ., με συμμετοχή στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Σχολής. Η διεξαγωγή των ερευνών δεν πρέπει να παρακωλύει τις εκπαιδευτικές και λοιπές διαδικασίες και λειτουργίες που λαμβάνουν χώρα στους χώρους του Πανεπιστημίου. Οι ερευνητές κατά την εκτέλεση προγραμμάτων που απαιτούν τη συνεργασία άλλων Πανεπιστημίων ή Ιδρυμάτων, οφείλουν να σέβονται τις θεσμοθετημένες αρχές Δεοντολογίας όλων των συμπρακτομένων φορέων.

5.3 Ερευνητές

1. Ως **Ερευνητές** θεωρούνται μέλη ΔΕΠ, μέλη ΕΕΠ – ΕΔΙΠ - ΕΤΕΠ, Ομότιμοι Καθηγητές, εφόσον συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία σύμφωνα με το πρόγραμμα της Σχολής, μεταδιδακτορικοί ερευνητές, διδάκτορες και υποψήφιοι διδάκτορες, κάτοχοι μεταπτυχιακού τίτλου ή φοιτητές Μεταπτυχιακών Προγραμμάτων, οι κάτοχοι Πτυχίου Πανεπιστημίου ως και οι προπτυχιακοί φοιτητές, που έχουν επίσημη σχέση με το εκτελούμενο Πρόγραμμα.

2. Οι ερευνητές οφείλουν σε κάθε περίπτωση να ακολουθούν τις συστάσεις και τις οδηγίες που υποδεικνύονται από τον Επιστημονικά Υπεύθυνο για την οργάνωση και καθοδήγηση της ερευνητικής τους δραστηριότητας. Επίσης, έχουν προσωπική ευθύνη για τις πράξεις ή παραλήψεις τους σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, τις διεθνείς διακηρύξεις για τη βιοηθική και τα ανθρώπινα δικαιώματα και δεσμεύονται μεταξύ άλλων, για μη κατασκευή ή παραποίηση των ερευνητικών δεδομένων και αποτελεσμάτων, ενώ σε περίπτωση διαπίστωσης τέτοιας παραβίασης επιλαμβάνονται τα αρμόδια όργανα, σύμφωνα με τη νομοθεσία και τους παρόντες Κανόνες Δεοντολογίας.

3. Κατά τη διεξαγωγή της έρευνας οι Ερευνητές οφείλουν να εφαρμόζουν όλους τους αναγνωρισμένους στο οικείο επιστημονικό πεδίο **Κανόνες Ασφαλείας**, καθώς και όσους ορίζονται από την **Ε.Η.Δ.Ε.** (κανόνες για την προστασία των ανθρώπων και της φύσης από ραδιενεργά υλικά ή άλλες επικίνδυνες ουσίες), σε όλους τους χώρους του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.) ή όπου η εκάστοτε έρευνα λαμβάνει χώρα. Επίσης, οι ερευνητές οφείλουν να λαμβάνουν όλα τα αναγκαία και επιβαλλόμενα από την ισχύουσα νομοθεσία επιστημονικά μέτρα για την προστασία της υγείας των (συν)ερευνητών και του διοικητικού ή άλλης φύσεως προσωπικού που συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στα προγράμματα από ατυχήματα ή άλλες παρενέργειες που μπορεί να προκύψουν κάτω από τις ιδιαίτερες συνθήκες της έρευνας.

4. Οι **Ερευνητές** κατά τη διεξαγωγή της ερευνητικής δραστηριότητας οφείλουν να λαμβάνουν υπόψη τους και να μη θίγουν καθ' οιονδήποτε τρόπο δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας τρίτων. Επίσης οφείλουν να τηρούν τις αρχές της διαφανούς και αποτελεσματικής χρηματοοικονομικής διαχείρισης και την επαγγελματική τους δεοντολογία, όπως και να λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα εκείνα μέτρα, ώστε να προασπίζουν την έρευνα από εξωτερικές πολιτικές, ιδεολογικές ή άλλες πιέσεις και παρεμβάσεις. Επίσης κατά την ανάληψη, τη διεξαγωγή και τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων της έρευνας, οι ερευνητές οφείλουν να εξασφαλίζουν ότι: α) έχουν ληφθεί από τους αρμόδιους φορείς οι απαιτούμενες

άδειες για την υλοποίηση της συγκεκριμένης έρευνας β) δεν υφίσταται οποιαδήποτε σύγκρουση συμφερόντων, η οποία θα απαγόρευε ή θα δυσχέραινε τη διεξαγωγή της έρευνας κατά τρόπο αντικειμενικό και επιστημονικά αδιάβλητο γ) τηρούνται τυχόν ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις στο συγκεκριμένο είδος έρευνας, όπως π.χ. για την περίπτωση διαχείρισης επικίνδυνων ουσιών και αποβλήτων σε κλινικές έρευνες δ) δεν παραβιάζεται η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας και οι διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας που αφορούν στην προστασία προσωπικών δεδομένων. Για την αντιμετώπιση οποιουδήποτε από τα ανωτέρω ζητήματα ή σε περίπτωση τυχόν αμφιβολίας, **οι ερευνητές, υποχρεούνται να απευθύνονται στην Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας του Δ.Π.Θ.** Επίσης στην περίπτωση των κλινικών μελετών, οι ερευνητές υποχρεούνται να ακολουθούν τις κατευθυντήριες οδηγίες του Ελληνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.).

5. Οι Ερευνητές δεν πρέπει να επαναλαμβάνουν προηγούμενες έρευνες άλλων, ενώ πάντοτε πρέπει να γίνεται αναφορά των έργων και των ερευνητών ή συγγραφέων που τυχόν επικαλούνται. Η λογοκλοπή και η ιδιοποίηση ξένων επιτευγμάτων απαγορεύονται ρητά. Ομοίως, απαγορεύεται ρητά η αυτολογοκλοπή χωρίς τη σχετική αναφορά από μέρους του ερευνητή. Οι ερευνητές οφείλουν, επίσης, να ενεργούν με τρόπο που να ανταποκρίνεται στις επιταγές της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας. Περαιτέρω υποχρεούνται να δημοσιοποιούν την πηγή ή τις πηγές χρηματοδότησης της έρευνάς τους.

6. Με τον παρόντα κανονισμό ρητά διευκρινίζεται ότι δεν επιτρέπεται σε καμία περίπτωση οι ερευνητές, συνεργευνήτες και λοιποί συμμετέχοντες στα προγράμματα κατά τη σύναψη οποιασδήποτε συμφωνίας για τη χρηματοδότηση ενός ερευνητικού έργου να δέχονται όρους που διακυβεύουν την ελευθερία τους, την επιστημονική αλήθεια, το κύρος και τα συμφέροντα του Πανεπιστημίου κατά το σχεδιασμό, τη διεξαγωγή και τη δημοσίευση της έρευνάς τους, ενώ υποχρεούνται να αναφέρουν σε κάθε δημοσίευση τον φορέα που υπηρετούν με τον πλήρη ελληνικό και ξενόγλωσσο τίτλο. Ο σχεδιασμός και η διεξαγωγή ενός ερευνητικού προγράμματος οφείλουν να ακολουθούν τους κανόνες της επιστημονικής τεκμηρίωσης.

7. Οι ερευνητές οφείλουν να τηρούν σε ηλεκτρονική ή μη μορφή πλήρη αρχεία για τον σχεδιασμό, την εξέλιξη και τα αποτελέσματα του ερευνητικού προγράμματος, ώστε να καθίσταται δυνατός ο έλεγχος από την Επιτροπή ή/και άλλη αρμόδια αρχή, εφόσον αυτό απαιτηθεί.

5.4 Οι Επιστημονικά Υπεύθυνοι

1. Οι Επιστημονικά Υπεύθυνοι των ερευνητικών προγραμμάτων οφείλουν να τηρούν, εκτός από την εν γένει σχετική νομοθεσία που αφορά στον σχεδιασμό και την υλοποίηση των ερευνητικών προγραμμάτων, τη νομοθεσία για την πολιτική προστασίας των προσωπικών δεδομένων, αλλά και την αντίστοιχη πολιτική του Ιδρύματος. Ειδικότερα, ζητήματα που αφορούν στη συλλογή, επεξεργασία και τήρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα για τον σκοπό της επιστημονικής έρευνας ρυθμίζονται στο εκάστοτε ισχύον νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο, καθώς και στην Πολιτική Προστασίας Προσωπικών Δεδομένων του Πανεπιστημίου. Οφείλουν επίσης να σχεδιάζουν, υλοποιούν και αξιολογούν τα ερευνητικά τους σχέδια με εγκυρότητα, αξιοπιστία, και επαγγελματισμό ακολουθώντας τις αρχές επιστημονικής δεοντολογίας και να διασφαλίζουν ότι έχουν ληφθεί όλες οι απαραίτητες και απαιτούμενες άδειες, για την υλοποίηση της συγκεκριμένης έρευνας από τους εκάστοτε αρμόδιους φορείς έγκρισης και ότι κατά τη διεξαγωγή των ερευνητικών διαδικασιών, δεν

κατασκευάζονται ή παραποιοούνται ερευνητικά δεδομένα από οιοδήποτε μέλος της ερευνητικής ομάδας. Όταν για τη διεξαγωγή της έρευνας απαιτείται συναίνεση του ατόμου που πρόκειται να συμμετάσχει, η ενημέρωση πρέπει να είναι πλήρης και κατανοητή και θα πρέπει να τηρείται αρχείο με κατάλληλες, ενυπογράφες δηλώσεις συναίνεσης σε συμμετοχή.

2. Ο Επιστημονικά Υπεύθυνος και οι συμμετέχοντες ερευνητές θα πρέπει να μεριμνούν ούτως ώστε να τηρείται η **κείμενη νομοθεσία που αφορά στη λήψη μέτρων και την τήρηση κανόνων ασφαλείας και ο Κώδικας Ηθικής και Δεοντολογίας Ερευνών του Ιδρύματος** κατά τη διάρκεια υλοποίησης των ερευνητικών τους δραστηριοτήτων. Σε περίπτωση κατά την οποία η πλημμελής τήρηση των κανόνων ασφαλείας οφείλεται ή μπορεί να οφείλεται σε πλημμελείς υποδομές ή σε ανεπαρκή εξοπλισμό, τότε ο υπεύθυνος του ερευνητικού έργου θα πρέπει να ενημερώσει τις αρμόδιες αρχές του Πανεπιστημίου, ούτως ώστε να ληφθούν άμεσα τα προσήκοντα μέτρα.

3. **Τυχόν παραβιάσεις των διατάξεων του νόμου** από τους υπευθύνους της έρευνας, μπορούν να αποτελέσουν, ανάλογα της φύσεως και της βαρύτητάς τους, λόγο για τη διακοπή του ερευνητικού έργου κατόπιν απόφασης αρμόδιων, συλλογικών οργάνων αυτεπαγγέλτως ή έπειτα από βάσιμη αναφορά μέλους της πανεπιστημιακής κοινότητας του Δ.Π.Θ. ή άλλου συμπραττόμενου στην έρευνα φορέα. Τυχόν παραβάσεις των παρόντων Κανόνων Δεοντολογίας από τους συνερευνητές ή και συνεργάτες στην έρευνα ή η μη συμμόρφωσή τους προς τις σχετικές με την παράβαση των κανόνων δεοντολογίας υποδείξεις των Επιστημονικών Υπευθύνων, της Επιτροπής ή άλλης αρμόδιας αρχής ή οργάνου, μπορεί να συνεπάγονται την αντικατάστασή τους ή και οποιαδήποτε άλλης φύσεως συνέπεια κατόπιν σχετικής απόφασης αρμόδιων, συλλογικών οργάνων, σύμφωνα πάντα με την κείμενη νομοθεσία.

5.5 Πνευματικά δικαιώματα και δημοσιεύσεις ερευνητικών δεδομένων

1. Η αναπαραγωγή (έντυπη, ηλεκτρονική, φωτογραφική, κ.λπ.) ολόκληρου ή μέρους πνευματικών έργων τρίτων προσώπων καθώς και η μετάφραση, η διασκευή, η παραποίηση ή η απομίμησή τους, χωρίς την άδεια του δημιουργού τους **απαγορεύεται και συνιστά πειθαρχική παράβαση.**

2. Κάθε δημιουργός οποιουδήποτε πνευματικού έργου δικαιούται να αναφέρεται σαφώς και να αναγνωρίζεται ως τέτοιος. Η παράλειψη της αναφοράς της πνευματικής συνεισφοράς τρίτων προσώπων ή η συμπερίληψη προσώπου ως δημιουργού σε έργο στο οποίο δεν εισέφερε πραγματικά προσωπικό πνευματικό έργο, συνιστούν **πειθαρχικά παραπτώματα.**

3. Η «λογοκλοπή» ως ενσωμάτωση σε κάποιο πνευματικό έργο αποσπασμάτων ή/και μεμονωμένων φράσεων έργου τρίτου προσώπου, χωρίς να γίνεται καμία αναφορά στη σχετική πηγή από την οποία αυτό προέρχεται, συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα για τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας.

4. Σε περίπτωση πνευματικού έργου που αποτελεί συλλογικό αποτέλεσμα, στο οποίο έχουν εισφέρει πραγματικά περισσότερα του ενός πρόσωπα, τα πρόσωπα αυτά πρέπει απαραίτητα να αναφέρονται όλα, κατά τη σειρά σπουδαιότητας της συμβολής τους στη δημιουργία του συγκεκριμένου πνευματικού έργου, εκτός αν έχει εγγράφως καθοριστεί διαφορετικός τρόπος αναφοράς.

5. Για την περίπτωση της εκμετάλλευσης των περιουσιακών δικαιωμάτων είτε από τον δημιουργό, είτε από τον εφευρέτη για έργα βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας τα

οποία παρήχθησαν με μέσα ή με τη χρηματοδότηση του Πανεπιστημίου ή άλλου φορέα Βλ. *Οδηγό Πολιτικής Διανοητικής Ιδιοκτησίας Δ.Π.Θ.* όπως ισχύει.

6. Οι πτυχιακές και διπλωματικές εργασίες, οι διδακτορικές διατριβές, καθώς και οι μεταδιδακτορικές έρευνες συνιστούν πρωτότυπα έργα των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών, των υποψηφίων διδασκόντων και των μεταδιδακτορικών ερευνητών, οι οποίοι τα υποβάλλουν προς κρίση στις αρμόδιες ακαδημαϊκές επιτροπές αξιολόγησης του Πανεπιστημίου, δηλώνοντας ευνόμοτα τη γνησιότητά τους και κατατίθενται στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου σύμφωνα με τον κανονισμό της. Η έγκριση των πτυχιακών και διπλωματικών εργασιών, διδακτορικών διατριβών και μεταδιδακτορικών ερευνών από τα αρμόδια όργανα του Ιδρύματος δεν αποτελεί και έγκριση των απόψεων των δημιουργών. Το Δ.Π.Θ. δύναται να κάνει χρήση των έργων αυτών για εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς σκοπούς, εφόσον αναφέρεται η πηγή και οι δημιουργοί του έργου.

7. Τα πνευματικά δικαιώματα της παραγόμενης έρευνας εντός του ΔΠΘ ανήκουν στον επιστημονικά υπεύθυνο ή στον συγγραφέα για τις περιπτώσεις των μεταπτυχιακών /διδακτορικών και μεταδιδακτορικών ερευνών, και στο ΔΠΘ / Τμήμα το οποίο εκπροσωπείται από τον /την επιβλέποντα/ουσα. Σε κάθε μορφή δημοσίευσης που περιέχει αποτελέσματα της παραγόμενης έρευνας και των μεταπτυχιακών /διδακτορικών και μεταδιδακτορικών ερευνών θα πρέπει να αναφέρεται η διεύθυνση του αντίστοιχου τμήματος είτε ως μοναδική είτε ως πρώτη.

8. Στην περίπτωση υλοποίησης ερευνητικών έργων που εκπονούνται από το Πανεπιστήμιο, το τελευταίο υποχρεούται να απαιτεί την υπογραφή συμβάσεων και συμφωνητικών μεταξύ του Πανεπιστημίου και του χρηματοδότη του έργου, του υπευθύνου και του συνόλου των μελών της ερευνητικής ομάδας, που θα συμμετέχουν στην εκπόνηση του ερευνητικού έργου. Στις συμβάσεις δύναται να εξασφαλίζεται η εξ αρχής συμφωνία που καθορίζει τα ζητήματα πνευματικής ιδιοκτησίας, η προστασία του προϊόντος της έρευνας και η δυνατότητα οικονομικής του εκμετάλλευσης. Οι όροι της σύμβασης της υλοποίησης κάθε έργου ενδέχεται να περιορίζουν τα δικαιώματα των δημιουργών του συγκεκριμένου πνευματικού έργου. Σύμβαση εκμετάλλευσης προστατευόμενου έργου ή προγράμματος στο οποίο το Δ.Π.Θ. μπορεί να διεκδικήσει δικαιώματα, δεν δύναται να καταρτισθεί, με οποιαδήποτε μορφή, χωρίς την προηγούμενη έγκριση των αρμοδίων οργάνων του Δ.Π.Θ. Οποιοδήποτε πρόσωπο λαμβάνει επίσημα ή ανεπίσημα γνώση της προόδου ή του προϊόντος των ερευνών πριν από την ολοκλήρωση και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων τους, οφείλει να τηρεί πλήρη εχεμύθεια και να απέχει από ενέργειες που αποσκοπούν στην εκμετάλλευση της γνώσης ή του προϊόντος της έρευνας προς ίδιον ή αλλότριο όφελος.

5.6 Συνεργασίες

Σε συνεργασίες του Δ.Π.Θ. με Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ή με ιδιωτικούς φορείς ακολουθούνται τα προβλεπόμενα από τους Κανόνες Δεοντολογίας για την άρτια υλοποίηση των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων τους, ενώ δεσμεύονται σε μη σύναψη συνεργασιών που μπορεί να οδηγήσουν σε σύγκρουση συμφερόντων, ή στην καταστρατήγηση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας όποιου εκ των συμβαλλόμενων μερών.

5.7 Κοινοποίηση δεδομένων

Κατά την κοινοποίηση δεδομένων και αναφορών προς άλλες δημόσιες κεντρικές, τοπικές και περιφερειακές υπηρεσίες, το ακαδημαϊκό και διοικητικό προσωπικό, δεσμεύεται για την

παροχή πλήρων, κατανοητών, ενημερωμένων και με ακρίβεια στοιχείων. Οποιοδήποτε αίτημα για συνέντευξη, δελτίο τύπου ή άλλη μορφή δημοσίευσης πρέπει να παραπέμπεται στην αρμόδια διοικητική υπηρεσία του Ιδρύματος και στο υπεύθυνο για την εκπαιδευτική ή ερευνητική δραστηριότητα μέλος της πανεπιστημιακής κοινότητας.

Άρθρο 6

Κανόνες Δεοντολογίας για τη Διδασκαλία

6.1 Ορισμοί

1. Ως διδακτικό έργο, το οποίο κατανέμεται σε μαθήματα, όπως ορίζεται από τις αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων και αποτυπώνεται στο πρόγραμμα σπουδών και περιγράφεται στα περιγράμματα μαθημάτων, θεωρείται ιδίως:

- α) Η αυτοτελής και αυτόνομη διδασκαλία ενός μαθήματος.
- β) Η αυτοτελής και αυτόνομη διδασκαλία μαθημάτων εμβάθυνσης σε μικρές ομάδες φοιτητών, καθώς και φροντιστηριακών ασκήσεων.
- γ) Η εργαστηριακές ασκήσεις, ασκήσεις εργασιών πεδίου καθώς και ασκήσεις προσομοίωσης σε εργαστήρια υπολογιστών.
- δ) Η καθοδήγηση ομαδικών θεμάτων με διακριτούς ρόλους σε μικρές ομάδες φοιτητών.
- ε) Η οργάνωση ειδικών σεμιναρίων.
- στ) Η επίβλεψη εργασιών ή διπλωματικών εργασιών.
- ζ) Η εν γένει πρακτική εξάσκηση των φοιτητών.

2. Διδακτικό σύγγραμμα θεωρείται κάθε έντυπο ή ηλεκτρονικό βιβλίο, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών βιβλίων ελεύθερης πρόσβασης, καθώς και οι έντυπες ή ηλεκτρονικές ακαδημαϊκές σημειώσεις, ύστερα από την κατ' έτος έγκριση τους από τα αρμόδια όργανα των Τμημάτων. Τα διδακτικά συγγράμματα ανταποκρίνονται κατά τρόπο ολοκληρωμένο στο γνωστικό αντικείμενο ενός μαθήματος και καλύπτουν ολόκληρο ή το μεγαλύτερο μέρος της ύλης και του περιεχομένου του, όπως αυτά καθορίζονται στον κανονισμό προπτυχιακών σπουδών, σύμφωνα με το εγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών του κάθε Τμήματος.

6.2 Αρχές κατάρτισης Προγραμμάτων Σπουδών

1. Τα Τμήματα ως αρμόδιες ακαδημαϊκές μονάδες του Δ.Π.Θ. καταρτίζουν τα προγράμματα σπουδών και λειτουργούν τις σπουδές τους σύμφωνα με την κύρια αποστολή του Ιδρύματος στο πλαίσιο:

α) Διαρκούς εκσυγχρονισμού ώστε να διασφαλίζονται:

- α.1) Παροχή στέρεου και υψηλού θεωρητικού επιστημονικού υποβάθρου.
- α.2) Προχωρημένες γνώσεις της ειδικότητας, οι οποίες συνεπάγονται κριτική και δημιουργική αφομοίωση της επιστήμης και της τεχνολογίας, κατά τον ωφελιμότερο (βέλτιστο) τρόπο από τεχνική, οικονομική, αισθητική και κοινωνική άποψη και με όρους αειφορίας.

α.3) Προχωρημένες δεξιότητες, που απαιτούνται για την επίλυση σύνθετων προβλημάτων, καθώς και για τον σχεδιασμό νέων στρατηγικών προσεγγίσεων σε απρόβλεπτα και μεταβαλλόμενα περιβάλλοντα και σε συνθήκες κινδύνου.

α.4) Ικανότητες διαχείρισης σύνθετων τεχνικών ή επαγγελματικών δραστηριοτήτων, με ανάληψη ευθύνης τόσο για τη διαχείριση της επαγγελματικής ανάπτυξης ατόμων και ομάδων, όσο και για τη λήψη αποφάσεων στους τομείς της επαγγελματικής τους δραστηριότητας.

β) Συστηματικής ανάπτυξης ικανοτήτων και δεξιοτήτων μέσω της συνεχούς εμπάθουσας και αποτελεσματικής αξιοποίησης της επιστήμης και της τεχνολογίας. Αυτή καθιστά τον φοιτητή ικανό να επιχειρεί την επίτευξη καινοτομιών συνδυάζοντας την επιστημονική και τεχνική του εκπαίδευση, και έχοντας την ικανότητα να επικοινωνεί και να συνεργάζεται με τις άλλες ειδικότητες επιστημόνων για την επίλυση ευρέος φάσματος προβλημάτων. Η συνεργασία αυτή επιτελείται στο πλαίσιο μιας γόνιμης επικοινωνίας τόσο με το πολιτικό, οικονομικό και νομικό περιβάλλον, όσο και με το πολιτιστικό, κοινωνικό και ιστορικό υπόβαθρο της κάθε περιοχής, της παροχής των υπηρεσιών και των έργων. Συγκεκριμένα:

β.1) Υψηλής ειδίκευσης γνώση, που σε αρκετές περιπτώσεις βρίσκεται στην αιχμή της τεχνολογίας, σε διάφορα πεδία σπουδής, σαν βάση για πρωτότυπη σκέψη ή και έρευνα.

β.2) Κριτική σκέψη σε ζητήματα γνώσης που άπτονται διαφορετικών πεδίων που τέμνονται.

β.3) Ειδικές γνώσεις που απαιτούνται για την επίλυση προβλημάτων έρευνας ή και καινοτομίας με στόχο την παραγωγή νέας γνώσης και την ανάπτυξη διαδικασιών ολοκληρωμένης αντιμετώπισης θεμάτων διαφόρων πεδίων, καθώς επίσης και τη διαχείριση σύνθετων και απρόβλεπτων προβλημάτων, που απαιτούν νέες στρατηγικές αντιμετώπισης.

β.4) Ανάληψη ευθύνης για τη συνεισφορά στην επαγγελματική γνώση και πρακτική, καθώς και την επιθεώρηση της στρατηγικής απόδοσης ομάδων.

γ) Ισόρροπης ολοκλήρωσης της προσωπικότητας και των αρετών του με την ανάπτυξη ικανότητας κριτικής σκέψης, διοίκησης του προσωπικού, διαχείρισης των έργων και γενικότερα διαχείρισης των πόρων της περιοχής ευθύνης του. Αποτελεί τον αποφασιστικό παράγοντα για ένα άλλο σημαντικό σκέλος της αποστολής του επιστήμονα.

δ) Ενίσχυσης της ποιότητας των προγραμμάτων σπουδών, παρέχοντας υψηλής στάθμης εκπαίδευση αντάξια της και παράδοσης του Ιδρύματος, με κύριους στόχους:

δ.1) Τη συνεκτικότητα και το επιστημονικό βάθος.

δ.2) Την ανταπόκρισή του στις τρέχουσες και μελλοντικές αναπτυξιακές ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας.

δ.3) Τη μεθοδική προσαρμογή της εκπαιδευτικής διαδικασίας προς τις ενεργητικές μορφές διδασκαλίας, και συγκεκριμένα με πρωτότυπη ερευνητική εφαρμογή γενικών γνώσεων στην επίλυση μη δομημένων προβλημάτων, τα οποία αποτελούν το σημείο εκκίνησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας και το έναυσμα για διερεύνηση.

δ.4) Την αριστοποίηση των περιεχομένων και των μεθόδων διδασκαλίας, ώστε να εξοικονομηθούν κρίσιμες δυνάμεις και χρόνος για δημιουργική μάθηση.

δ.5) Τη σύνδεση σπουδών και πράξης, επαγγελματικής ή ερευνητικής.

ε) Διερεύνησης σύγχρονων ή καινοτόμων διδακτικών προσεγγίσεων και η πειραματική εφαρμογή τους στην πράξη.

στ) Μελέτης και εφαρμογής στην εκπαιδευτική διαδικασία διεπιστημονικών μεθόδων υποστήριξης φοιτητών με μαθησιακές δυσκολίες.

ζ) Αξιοποίησης του υπάρχοντος εκπαιδευτικού υλικού σε ηλεκτρονική μορφή και η προσαρμογή του στις σύγχρονες μεθοδολογίες και τεχνικές της διδασκαλίας.

6.3. Δικαιώματα διδασκόντων

1. Η διδασκαλία, η έρευνα, η τέχνη και η επιστήμη είναι ελεύθερες. Οι καθηγητές των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων είναι δημόσιοι λειτουργοί και το υπόλοιπο διδακτικό προσωπικό επιτελεί επίσης δημόσιο λειτούργημα, με τις προϋποθέσεις που ο νόμος ορίζει.

2. Κάθε μέλος ΔΕΠ απολαμβάνει πλήρως του δικαιώματος της ακαδημαϊκής ελευθερίας στη διδασκαλία και έχει δικαίωμα συμμετοχής σε όλες τις διαδικασίες λήψης αποφάσεων στην εν γένει λειτουργία και διοίκηση του Ιδρύματος, της Σχολής, του Τμήματος, ή του Τομέα εφόσον έχει συσταθεί, όπου υπηρετεί.

3. Κατά τη διεξαγωγή της ακαδημαϊκής διδασκαλίας δεν υφίσταται οποιασδήποτε μορφής ιεραρχία μεταξύ των καθηγητών, ανεξάρτητα από βαθμίδα και ηλικία, πέραν όσων προβλέπονται ρητά για τους υπευθύνους μαθημάτων.

4) Σε περιπτώσεις συνδιδασκαλίας διατηρείται η αυτοτέλεια και αυτονομία της διδασκαλίας του κάθε διδάσκοντα, στο κοινό πλαίσιο του προγράμματος σπουδών και με συντονισμό στα ζητήματα της ύλης, του φόρτου εργασίας, των συγγραμμάτων, των θεμάτων εξετάσεων και του τρόπου αξιολόγησης.

6.4 Υποχρεώσεις διδασκόντων

1. Τα υπηρετούντα μέλη ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, τα μέλη του λοιπού βοηθητικού και έκτακτου διδακτικού-εκπαιδευτικού προσωπικού, οι ομότιμοι και οι επίτιμοι καθηγητές, οι προπτυχιακοί φοιτητές και οι μεταπτυχιακοί φοιτητές, οι υποψήφιοι διδάκτορες, οι μεταδιδάκτορες και το βάσει γενικών ή ειδικών διατάξεων κάθε κατηγορίας διοικητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου, ως μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας, δεσμεύονται ιδίως από τους ακόλουθους κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας:

α) Να μεριμνούν με τον ενδεδειγμένο τρόπο, ώστε να διατηρείται υψηλό το επίπεδο της διδασκαλίας.

β) Να σέβονται την ακαδημαϊκή ελευθερία και την ελευθερία της διδασκαλίας, να προάγουν τον επιστημονικό διάλογο και να διαπνέονται από πνεύμα συνεργασίας.

γ) Να μην παρακωλύουν, αμέσως ή εμμέσως, άλλα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας από την άσκηση της ακαδημαϊκής ελευθερίας και της ελευθερίας της διδασκαλίας, των δικαιωμάτων και αρμοδιοτήτων τους.

δ) Να καλλιεργούν το κριτικό πνεύμα, τη δημιουργική ικανότητα καθώς και την απόκτηση δεξιοτήτων των φοιτητών.

ε) Να χρησιμοποιούν τους χώρους, εγκαταστάσεις και υποδομές του Ιδρύματος με τρόπο που συνάδει με τον προορισμό τους και τους κανόνες που διέπουν τη λειτουργία τους.

2. Στον εργασιακό χώρο όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας οφείλουν να συμπεριφέρονται με τον δέοντα σεβασμό, και να μην χρησιμοποιούν κανενός είδους άμεση ή έμμεση διάκριση, άσκηση πίεσης και οποιαδήποτε μορφή παρενόχλησης.

3. Οι υποχρεώσεις των διδασκόντων οφείλουν να τηρούνται με συνέπεια και να εκπληρώνονται από αυτούς αυτοπροσώπως. Ενδεχόμενη ανάθεση διδακτικού έργου σε τρίτα πρόσωπα μπορεί να γίνεται μόνον κατ' εξαίρεση, και μετά από την παροχή σύμφωνης γνώμης των αρμοδίων οργάνων του Τμήματος ή του Τομέα εφόσον έχει συσταθεί, ή της Σχολής στην οποία ανήκει το μέλος ΔΕΠ, ΕΕΠ, ΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ.

4. Οι καθηγητές πλήρους απασχόλησης εκτελούν τις ερευνητικές / διοικητικές υποχρεώσεις τους κατά νόμο και σύμφωνα με τις αποφάσεις των οργάνων του Ιδρύματος.

5. Κάθε διδάσκων οφείλει να διανέμει (ανάρτηση στην ιστοσελίδα <https://eclass.duth.gr/>) σε όλους τους φοιτητές που έχουν εγγραφεί στο μάθημα, κατά την πρώτη εβδομάδα των μαθημάτων, περίγραμμα του μαθήματος που διδάσκει στο οποίο να αναφέρει το περιεχόμενο του μαθήματος, τους μαθησιακούς στόχους, το περίγραμμα της εργασίας, τη διαδικασία αξιολόγησης, ενδεικτική βιβλιογραφία κλπ. στοιχεία, τα οποία κατά την κρίση του διδάσκοντα υποβοηθούν τους φοιτητές στην απόκτηση όσο το δυνατόν περισσότερων γνώσεων και δεξιοτήτων στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος. Επιπλέον, οι διδάσκοντες οφείλουν να καταθέτουν σε εύλογο χρονικό διάστημα κάθε χρήσιμη πληροφορία για το μάθημα που διδάσκουν και η οποία, προφανώς, προκύπτει κατόπιν σχετικής συζήτησης και ζήτησης από τους φοιτητές. Το σύνολο των πληροφοριών του παρόντος σημείου δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα open eclass (<https://eclass.duth.gr/>), στους οδηγούς σπουδών των Τμημάτων οι οποίοι και αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα των Τμημάτων.

6. Το εκπαιδευτικό υλικό των μαθημάτων, οι παραδόσεις - σημειώσεις των μαθημάτων που διδάσκονται και εξετάζονται, κείμενα, άρθρα, ασκήσεις, εργασίες κλπ, δύνανται να αναρτηθούν από τους διδάσκοντες στην ιστοσελίδα του open eclass (<https://eclass.duth.gr/>) του ΔΠΘ, με διασφαλισμένη την πρόσβαση των φοιτητών σε αυτά (λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαίτερες ανάγκες ΑμεΑ και φοιτητών με μαθησιακές δυσκολίες).

7. Στο πλαίσιο της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης του Τμήματος, τα μέλη Δ.Ε.Π. και το λοιπό διδακτικό προσωπικό οφείλουν να προβαίνουν σε αποτίμηση της διδασκαλίας των μαθημάτων τους από τους φοιτητές μέσω του Ο.Π.Σ. της ΜΟΔΙΠ του Δ.Π.Θ. καθώς και να ανταποκρίνονται στις προτάσεις βελτίωσης για το διδακτικό έργο που εισηγείται η Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜ.Ε.Α.) του Τμήματος στο οποίο διδάσκουν.

6.5 Εξέταση και βαθμολογία

5. Ο καθορισμός της διδακτέας, διδαχθείσας και εξεταστέας ύλης, ο τρόπος εξέτασης (με βοηθήματα ή μη) καθώς και η βαθμολογία σε κάθε μάθημα καθορίζονται από τον διδάσκοντα, ο οποίος μπορεί να οργανώσει κατά την κρίση του γραπτές ή/και προφορικές εξετάσεις ή και να στηριχθεί σε ενδιαμέσες δοκιμασίες, εργασίες ή εργαστηριακές ασκήσεις.

α) Οι καθηγητές του Πανεπιστημίου και οι λοιπές κατηγορίες διδασκόντων, είναι υποχρεωμένοι να δίνουν με ισοδύναμο τρόπο τη δυνατότητα στους φοιτητές του Ιδρύματος να εξετασθούν για τις γνώσεις και τις δεξιότητες που απέκτησαν κατά τη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

β) Η βαθμολογία των φοιτητών από τους διδάσκοντες θα πρέπει να γίνεται με τρόπο αμερόληπτο και διαφανή. Για την εξασφάλιση της εγκυρότητας και της αξιοπιστίας της βαθμολόγησης των φοιτητών, οι διδάσκοντες είναι υποχρεωμένοι:

β.1) Να χρησιμοποιούν όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ποικιλία τεχνικών αξιολόγησης.

β.2) Η τελική βαθμολογία που εξάγεται στο πλαίσιο της μαθησιακής διαδικασίας να αποτελεί σύνθεση παραγόντων όπως εργασίες, ενδιάμεσα τεστ αξιολόγησης, τεστ τελικής αξιολόγησης, κλπ., τα οποία όμως θα πρέπει να συμμετέχουν με συγκεκριμένους συντελεστές βαρύτητας στην εξαγωγή της τελικής βαθμολογίας.

β.3) Η τελική βαθμολογία που προκύπτει να συνδέεται με συγκεκριμένους μαθησιακούς στόχους. Ειδικότερες ρυθμίσεις μπορούν να προβλέπονται στους κανονισμούς των Τμημάτων/Σχολών, οι οποίες όμως δεν μπορούν να έρχονται σε αντίθεση με τις διατάξεις του παρόντος.

β.4) Η τελική βαθμολογία κατατίθεται από το υπεύθυνο μέλος Δ.Ε.Π. ή διδάσκοντα/ουσα σε διάστημα 20 ημερών από τη διεξαγωγή της εξέτασης και σε κάθε περίπτωση το αργότερο σε 20 μέρες μετά τη λήξη της εξεταστικής περιόδου. Σε περίπτωση που μέλη Δ.Ε.Π. ή διδάσκοντες/ουσες, λόγω του μεγάλου αριθμού των γραπτών, δεν μπορούν να ανταποκριθούν εντός εικοσαήμερου καταθέτουν αίτημα προς τη Συνέλευση του Τμήματός τους για παράταση του χρόνου υποβολής των βαθμολογιών.

Άρθρο 7

Κανόνες Δεοντολογίας για τη διάχυση της γνώσης και τη δημοσιότητα

7.1. Πνευματικά δικαιώματα

1. Η αναπαραγωγή ολόκληρου ή μέρους πνευματικών έργων (βιβλίων, άρθρων, εργασιών, κ.λπ.) τρίτων προσώπων, καθώς και η μετάφραση, η διασκευή, η παραποίηση ή απομίμησή τους, χωρίς την άδεια του δημιουργού τους, ανεξάρτητα από τη μορφή με την οποία αυτή γίνεται (έντυπη, ηλεκτρονική, φωτογραφική, κ.λπ.) συνιστά αστικό και ποινικό αδίκημα, αλλά και σοβαρή πειθαρχική παράβαση και απαγορεύεται.
2. Κάθε δημιουργός ή συνδημιουργός πνευματικού έργου δικαιούται σαφώς να αναφέρεται και να αναγνωρίζεται ως τέτοιος, απολαμβάνοντας και τα τυχόν περιουσιακά δικαιώματα που απορρέουν από το συγκεκριμένο έργο. Η παράλειψη αναφοράς της πνευματικής εισφοράς τρίτων προσώπων σε οποιοδήποτε δημοσιευμένο έργο ή, αντίθετα, η συμπερίληψη προσώπου ως δημιουργού ή συνδημιουργού σε έργο στο οποίο δεν είχε προσωπική δημιουργική συμμετοχή, συνιστούν σοβαρά πειθαρχικά παραπτώματα.
3. Σε περίπτωση πνευματικού έργου το οποίο είναι αποτέλεσμα της πραγματικής συνεισφοράς περισσότερων δημιουργών, τα πρόσωπα αυτά πρέπει να αναφέρονται όλα ως συνδημιουργοί του έργου κατά τη σειρά της σπουδαιότητας της συμβολής τους.

4. Σε περίπτωση πνευματικού δημιουργήματος το οποίο είναι καρπός αμειβόμενου έργου που ανατέθηκε με σύμβαση από δημόσιο ή ιδιωτικό φορέα, ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται, προκειμένου να τηρούνται όλες οι συμβατικές υποχρεώσεις που έχουν τυχόν αναληφθεί και οι οποίες μπορεί να περιορίζουν τα περιουσιακά και ηθικά δικαιώματα των δημιουργών. Η εκμετάλλευση από τον δημιουργό ή τον εφευρέτη των περιουσιακών δικαιωμάτων που προκύπτουν από δικαιώματα βιομηχανικής ή πνευματικής ιδιοκτησίας μπορεί να υπόκειται σε περιορισμούς, προκειμένου, ιδίως για έργα που παρήχθησαν με τα μέσα ή τη χρηματοδότηση του Δ.Π.Θ. ή άλλου φορέα.

7.2. Λογοκλοπή

1. Λογοκλοπή είναι η ενσωμάτωση σε έργο ιδεών, αποσπασμάτων ή και μεμονωμένων φράσεων έργου τρίτου προσώπου, χωρίς αναφορά της σχετικής πηγής. Απαγορεύεται α) η χρησιμοποίηση των πνευματικών δημιουργημάτων τρίτων προσώπων και η εμφάνισή τους ως προσωπικών δημιουργημάτων του μέλους της πανεπιστημιακής κοινότητας, β) η υποβολή εργασιών που έχουν εκπονηθεί σε συνεργασία με άλλους ως προϊόντων αποκλειστικά ατομικής εργασίας ενός μέλους της πανεπιστημιακής κοινότητας.
2. Η λογοκλοπή συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα, ιδιαίτερα όταν διαπράττεται από μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας και απαντάται σε έργα που εμφανίζονται ως πρωτότυπα έργα του συγγραφέα τους. Τα μέλη του Δ.Π.Θ. οφείλουν να αποφεύγουν τη δημοσίευση του ίδιου έργου σε διαφορετικές μορφές είτε σε διαφορετικά έντυπα, χωρίς ή με επουσιώδεις αλλαγές, ώστε τα δημοσιεύματα που προκύπτουν να εμφανίζονται πλασματικά ως πλείονες αυτοτελείς και πρωτότυπες εργασίες του δημοσιεύοντος. (Βλ. *Οδηγό ενάντια στη λογοκλοπή* της ΜΟ.ΔΙ.Π-Δ.Π.Θ όπως ισχύει με βάση την απόφαση 143/59/21-6-2018 απόφαση της Συγκλήτου του Δ.Π.Θ.).